



WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 22 stycznia 2024 r.

Znak: WZPS-5.431.1.26.2023.JJA

**Pani
Eliza Potomska
Dyrektor
Programu SOS Wiosek Dziecięcych
w Karlinie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 30 listopada – 1 grudnia 2023 r. została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Rodzina SOS 10 w Karlinie, mieszczącej się przy ul. Kościuszki 48 O. Czynności kontrolne prowadzone były również w siedzibie Programu SOS Wiosek Dziecięcych w Karlinie przy ul. Kościuszki 48 P. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 39/2023 z 3 listopada 2023 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Patrycja Matuszewska – starszy inspektor wojewódzki i Justyna Jarczewska – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem. Przedmiotem kontroli były zagadnienia dotyczące działalności placówki w zakresie standardu świadczonych usług, standardu opieki i wychowania oraz kwalifikacje zatrudnionych osób. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do 1 grudnia 2023 roku.

akta kontroli str. 1-12

Podstawy dokonanych ustaleń:

- informacje przekazane przez dyrektora Programu i wychowawcę,
- ankiety i rozmowy przeprowadzone z 2 wychowankami,
- pisemne informacje udzielone przez dyrektora,
- dokumentacja prowadzona w placówce oraz dokumentacja dzieci przebywających w placówce na dzień kontroli.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Informacje ogólne o kontrolowanej jednostce.

osoba kierująca jednostką w okresie objętym kontrolą		Placówką kieruje dyrektor Programu pani Eliza Potomska. Do 28 lutego 2022 r. funkcję p.o. dyrektora pełnił pan Michał Szwiec.
dokumenty regulujące funkcjonowanie placówki	statut	Załącznik nr 2 do Uchwały Nr 68/2015 z 12 grudnia 2015 r.
	regulamin	Załącznik nr 1 do Uchwały nr 59/2015 z 3 grudnia 2022 r.
	zezwolenie wojewody	Decyzja nr 10/2016 z 16 marca 2016 r.
	umowy zlecające realizację zadania	Umowa z powiatem białogardzkim z dnia 26 lipca 2022r.
przechowywanie dokumentacji		W pomieszczeniach programu, w szafie zamykanej na klucz
typ placówki		rodzinna
liczba miejsc określona w regulaminie placówki		6
wychowankowie	liczba dzieci umieszczonych na dzień kontroli	3, w tym 2 pełnoletnich wychowanków
	wiek najmłodszego dziecka/najstarszego - najstarszej osoby pełnoletniej	16/18
	liczba dzieci poniżej 10 roku życia	0
	liczba dzieci mieszkających poza placówką	1 pełnoletni
	dzieci systematycznie urlopowane do domu rodzinnego	0
	liczba dzieci, których rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską/są pozbawieni władzy/ sieroty/dzieci przyjęte na wniosek rodzica/dzieci małoletnich rodziców	0/1/0/0/0
pracownicy placówki	dyrektor Programu SOS Wiosek Dziecięcych w Karlinie	1
	wychowawcy	1
	administracja i obsługa	8

akta kontroli str. 13-21

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań.

1. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wychowankowie placówki mieli zapewnioną całodobową opiekę zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Prawa dzieci były przestrzegane. Zgodnie z informacją dyrektora programu, wychowankowie placówki byli wyznania rzymskokatolickiego. Wychowankowie mieli możliwość uczestniczenia w praktykach religijnych, np. chodzenia do kościoła, modlenia się, uczenia się religii, obchodzenia świąt zgodnie z kalendarzem kościelnym.

2. Kwalifikacje zatrudnionych osób.

Na dzień kontroli w placówce zatrudniony był 1 wychowawca oraz 1 asystent wychowawcy. Osoby te spełniały wymogi określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wsparcie specjalistyczne oraz obsługę administracyjną zapewniał Program SOS Wioska Dziecięcych w Karlinie.

Zgodnie z art. 98 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, osoby pracujące z dziećmi mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. W kontrolowanym okresie pracownicy placówki oraz specjaliści brali udział w szkoleniach m.in.: Pierwsza pomoc przedmedyczna, Współpraca z rodziną pochodzenia dziecka – aspekt prawny i psychologiczny, Pierwsza pomoc psychologiczna, Cyberbezpieczeństwo, Antymobbing, Plan pomocy dziecku i narzędzia pomocnicze do tworzenia PPD, Teoria więzi i przywiązania, FAS i FASD, Wyjątkowe dziecko – wsparcie dzieci i młodzieży ze spectrum autyzmu. Ponadto wychowawca i asystent wychowawcy brali udział w superwizjach grupowych i indywidualnych.

akta kontroli str. 18-21, 62-63

3. Przestrzeganie praw dziecka w placówce.

znajomość praw przez dzieci	Na dzień kontroli w placówce przebywało 2 wychowanków w tym 1 pełnoletni. Ankieta i rozmowa z wychowankami wskazała, że znają swoje prawa, wymienili prawo: do wyrażania swojej opinii, odpoczynku.
nagrody stosowane w placówce	Wśród nagród stosowanych w placówce jedna osoba wymieniła podwyższone kieszonkowe, małe przyjemności np. słodkości. Jedna osoba odpowiedziała, że nie wie. Dyrektor programu w pisemnej informacji wskazał jako nagrody: słowna, wspólne wyjazdy, zakupy, wyjście do restauracji.
kary stosowane w placówce	Jeden wychowanek jako kary wymienił: obniżenie kieszonkowego, wcześniejsze godziny powrotu do domu. Drugi z wychowanków odpowiedział, że „nie mam kar”. Dyrektor programu podał, że kary stosowane w placówce to: upominanie.
Konieczność zmian w placówce na jakie wskazali wychowankowie	Jedna osoba wskazała, że nic nie chce zmieniać, a jeden wychowanek wskazał, że podwyższone kieszonkowe miesięcznie. Informacje zostały przekazane dyrektorowi programu.

Z przeprowadzonych ankiet i rozmów z dziećmi wynika, że nie doznają oni żadnej przemocy zarówno ze strony dorosłych jak i dzieci. Jeden wychowanek wskazał, że czasami się pokłóci

(szarpanie, popychanie) z bratem, w rozmowie doprecyzował, że czasami się to zdarza między rodzeństwem i są to raczej zachowania incydentalne.

Dyrektor programu wskazał, że nie występuje przemoc rówieśnicza w placówce.

akta kontroli str. 22-32

4. Zasadność pobytu dziecka w placówce oraz działania podejmowane na rzecz powrotu wychowanków do rodziny i utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami.

Dzieci umieszczone w placówce posiadały postanowienia sądu o objęciu ich taką opieką oraz skierowania wydane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie.

liczba skontrolowanych ocen zasadności	Analizie poddano 4 oceny.
terminowość dokonywania ocen – nie rzadziej niż co 3/6 miesięcy	Oceny dokonane zostały zgodnie z terminami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
zasadność pobytu dzieci w placówce	Ocena zasadności dokonywana była prawidłowo. W każdym przypadku oceny zasadności pobytu dziecka w placówce dokonywane były w porozumieniu z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.
niezwłoczne przekazywanie wniosków do sądu	We wszystkich kontrolowanych przypadkach wnioski zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka formułowane były na piśmie i niezwłocznie przekazywane do sądu oraz ośrodka adopcyjnego.
wyniki szczegółowej analizy przypadków indywidualnych – (...)	(...) – dziecko umieszczone w placówce w grudniu 2023 r. Rodzice pozbawieni władzy rodzicielskiej, opiekunem prawnym ustanowiony został wychowawca placówki. (...) – pełnoletni wychowanek placówki. Umieszczony w grudniu 2013 r. Obecnie kontynuuje naukę w IV klasie szkoły średniej, mieszka poza Karlinem. (...) – pełnoletnia wychowanka placówki. Umieszczona w październiku 2006 r. Obecnie kontynuuje naukę w liceum dla dorosłych oraz pracuje w Karlinie.
zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją umożliwiającą przysposobienie do ośrodków adopcyjnych	W okresie objętym kontrolą przepis nie dotyczył żadnego wychowanka.
stosowanie art. 100 ust. 4a ustawy – regulowanie sytuacji prawnej wychowanków	W kontrolowanym okresie przepis nie dotyczył żadnego wychowanka.
rotacja dzieci w placówce	W kontrolowanym okresie do placówki nie przyjęto żadnego dziecka a 1 wychowanek ją opuścił w związku z usamodzielnieniem.
działania na rzecz powrotu dzieci do domu rodzinnego	Dyrektor programu wskazał, że rodzice oraz osoby bliskie mogą odwiedzać dzieci w placówce. Jako sposoby utrzymywania związków emocjonalnych dzieci z rodzinami wskazano

i utrzymywanie kontaktów z rodziną	umożliwianie kontaktów telefonicznych, umożliwienie a także organizacja spotkania dziecka z rodziną, wyjazdy do rodzeństwa, urlopowania.
podtrzymywanie więzi pomiędzy rodzeństwem	W ramach podtrzymywania więzi wychowankowie mogą zapraszać do wspólnego celebrowania uroczystości rodzinnych (urodziny, święta), odwiedziny, wspólne spędzanie weekendów na terenie wioski, kontakty telefoniczne.
rozdzielanie rodzeństw po umieszczeniu w placówce	W kontrolowanym okresie nie rozdzielono żadnego rodzeństwa.

akta kontroli str. 13-18, 34-61

5. Warunki lokalowe.

Placówka usytuowana jest w domu jednorodzinnym w Karlinie, na terenie ogrodzonym, na którym sąsiadują inne placówki wchodzące w skład SOS Wioski Dziecięcej. Posiada warunki lokalowe zgodne z obowiązującym standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej⁴. Liczba pomieszczeń i ich wyposażenie było dostosowane do liczby osób umieszczonych w placówce.

akta kontroli str. 20

6. Zapewnienie dzieciom wyżywienia, dostosowanego do ich potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia, w tym dostępu do produktów żywnościowych i napojów przez całą dobę, zapewnienie dostępu do nauki, zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych oraz zaopatrzenia w wyroby medyczne, zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej i zaopatrzenie w produkty lecznicze. Wyposażenie dzieci w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego, środki higieny osobistej.

wyżywienie, w tym konieczność stosowania specjalnych diet	Dyrektor programu wskazał, że żywność i napoje są w placówce dostępne przez całą dobę. Żaden wychowanek nie wymagał zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Kuchnia wyposażona była w odpowiedni sprzęt agd i produkty żywnościowe.
realizacja obowiązku szkolnego	Na dzień kontroli obowiązek szkolny dotyczył 1 dziecka, które go realizowało systematycznie. Pełnoletni wychowankowie również kontynuowali naukę w szkołach średnich.
zapewnienie podręczników i przyborów szkolnych	Dyrektor programu oświadczył, że dzieci są wyposażone w podręczniki i przybory szkolne.
umieszczanie dzieci w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i młodzieżowych	Na dzień kontroli żadne z dzieci nie przebywało w młodzieżowym ośrodku socjoterapii/młodzieżowym ośrodku wychowawczym.

⁴ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720 ze zm.).

ośrodkach wychowawczych	
zapewnienie opieki i pomocy dzieciom niepełnosprawnym	W placówce na dzień kontroli nie przebywały dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością.
zapewnienie dzieciom opieki medycznej	Wychowankowie placówki posiadali ubezpieczenie zdrowotne i byli zapisani do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Zgodnie z informacją uzyskaną od dyrektora programu recepty wystawiane przez lekarzy są realizowane na bieżąco.
hospitalizacje wychowanków w szpitalach/ na oddziałach psychiatrycznych	W okresie podlegającym kontroli żadne dziecko nie było hospitalizowane w szpitalu na oddziale psychiatrycznym.
organizacja czasu wolnego	Na pytanie <i>co robisz w czasie wolnym?</i> Wychowankowie wskazali m.in.: wychodzę ze znajomymi, spędzam czas z rodziną, wychodzę na spacer, gram na komputerze, telefonie, oglądam filmy. Dyrektor programu jako formy spędzania czasu wolnego wskazał: wyjazdy wspólne na wczasy, wyjście do restauracji, celebrowanie ważnych wydarzeń w życiu dziecka, wspólne spacer, wyjścia na zakupy, wspólne wieczory filmowe.
rozwój zainteresowań dzieci	Zgodnie z informacją przekazaną przez dyrektora programu oraz wychowawcę w ramach dbania o rozwój zainteresowań wychowankowie uczęszczają na zajęcia sportowe (treningi piłki nożnej, siłownia).
wyposażenie dzieci w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku oraz środki higieny osobistej	Na podstawie informacji udzielonej przez dyrektora programu oraz wychowawcę stwierdzono, że dzieci posiadały odzież i obuwie w odpowiednim rozmiarze i adekwatne do pory roku. Zabezpieczone były również w odpowiednie środki higieny osobistej.
zapewnienie dzieciom zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego	Pomieszczenia zajmowane przez dzieci były wyposażone w sprzęty dostosowane do wieku i zainteresowań wychowanków.

akta kontroli str. 22-32, 34-61

7. Wypłacanie drobnych kwot do własnego dysponowania przez dziecko.

Zgodnie z informacją udzieloną przez dyrektora programu stwierdzono, że wychowankowie otrzymywali „kieszonkowe” w wysokości określonej przepisami wewnętrznymi Programu, zależnie od wieku dziecka: od 11 do 14 lat – 50 zł, od 15 do 16 lat – 70 zł, od 17 lat – 100 zł. Zastępca dyrektora programu oraz wychowawca poinformowali, że nie było sytuacji, w której osoba nie otrzymała kieszonkowego.

Na podstawie weryfikacji wypłat „kieszonkowego” w okresie objętym kontrolą stwierdzono, że wychowankowie otrzymywali kwotę do własnego dysponowania w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami. Wychowankowie własnym podpisem dokonywali potwierdzenia odbioru „kieszonkowego” na liście wypłat.

akta kontroli str. 26

8. Pokrywanie kosztów przejazdu dziecka do uzasadnionych miejsc oraz kosztów pobytu w internacie lub bursie.

Na podstawie informacji udzielonej przez dyrektora kontrolujący ustalili, że placówka pokrywa koszty uzasadnionych przejazdów dzieci oraz koszty pobytu wychowanka w internacie.

akta kontroli str. 26

9. Prowadzenie dokumentacji wychowanków.

Oceny dokonano na podstawie analizy dziecka poniżej 18 roku życia: (...)

plan pomocy dziecku	Zawierał elementy określone w przepisach. Wyznaczono cel: przygotowanie do usamodzielnienia.
karta pobytu	Karty pobytu prowadzone zawierały wszystkie wymagane przepisami obszary. Wpisy dokonywane terminowo.
książka ewidencji	Placówka prowadziła księgę ewidencji wychowanków, która zawierała wszystkie elementy wymagane przepisami.

akta kontroli str. 34-61

10. Przygotowanie placówki do wypełniania zadań określonych w regulaminie.

przygotowanie placówki pod względem lokalowym dla liczby dzieci określonej w regulaminie	Ogłędziny placówki potwierdziły, że jest ona przygotowana pod względem lokalowym dla liczby dzieci określonej w regulaminie.
zgodność umieszczeń dzieci z liczbą miejsc określoną w regulaminie	W kontrolowanym okresie nie było przekroczenia liczby miejsc określonej w regulaminie.
zapewnienie specjalistycznej opieki adekwatnej do potrzeb dzieci	Na podstawie analizy dokumentacji dziecka poniżej 18 r.ż. kontrolujący stwierdzili, że wychowanek nie wymagał wsparcia specjalistycznego.
zapewnienie właściwej opieki małoletniej w ciąży lub rodzicom z dzieckiem	W okresie objętym kontrolą w placówce nie przebywały wychowanki w ciąży ani małoletni rodzice z dziećmi.
przygotowanie do samodzielności	Dyrektor programu poinformował, że wychowankowie są przygotowywani do samodzielności poprzez: samodzielne założenie konta bankowego, samodzielne wypełnianie druków pism, przygotowywanie posiłków, dbanie o wspólne mienie, gospodarowanie swoimi dochodami uzyskanymi podczas praktyk zawodowych. Na dzień kontroli w placówce przebywało 2 pełnoletnich wychowanków. W dokumentacji znajdowały się: prośba pełnoletniego o pozostanie w placówce, zgoda dyrektora, kontrakt ustalający warunki dalszego pobytu osoby pełnoletniej w placówce, wskazany opiekun usamodzielnienia oraz zatwierdzony program usamodzielnienia.

akta kontroli str. 34-61

Podsumowanie ustaleń kontroli.

stwierdzone uchybienie	nie stwierdzono istotnych uchybień
przyczyny stwierdzonego uchybienia	nie dotyczy

skutki stwierdzonego uchybienia	nie dotyczy
osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienie	nie dotyczy
uprawnienia jednostki kontrolowanej	zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania
wpis w książce kontroli	11
wystąpienie otrzymują	1) dyrektor Programu SOS Wiosek Dziecięcych w Karlinie 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono istotnych uchybień, w związku z czym nie zachodzi konieczność wydawania zaleceń.

.....

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

Na oryginale właściwe podpisy